

S.C. BURSA DE VALORI BUCURESTI S.A.

**MANUALUL INDICELUI BET-C®
Bucharest Exchange Trading Composite® Index**

Disclaimer:

Acest document stabileste principiile si regulile care stau la baza constructiei si administrarii indicelui BET-C (Bucharest Exchange Trading Composite Index). BVB isi rezerva dreptul sa administreze indicele BET-C intr-un mod transparent, neutru si in cele mai bune conditii posibile, in spiritul prezentului document. Cu toate acestea, BVB nu isi asuma nici o responsabilitate pentru eventualele erori sau modificari in ceea ce priveste modul in care regulile respective sunt aplicate in anumite circumstante si nici pentru eventualele pierderi financiare care pot sa rezulte din aceasta.

Aprobat de catre Comitetul Indicilor BVB la data de 11 aprilie 2012.

Disponibil on line: www.bvb.ro

CUPRINS

1. INTRODUCERE	3
2. PRINCIPII DE CONSTRUCTIE.....	3
2.1 Aspecte generale	3
2.2 Compozitie.....	4
2.3 Factorul de ponderare.....	4
3. FORMULA DE CALCUL	4
4. PROCEDURILE DE AJUSTARE	5
4.1 Revizuirile si ajustarile periodice	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
4.2 Ajustarile operationale.....	6
4.2.1 Splitare/Consolidare.....	6
4.2.2 Acordarea de actiuni gratuite.....	7
4.2.3 Acordarea dreptului de a subscrie actiuni noi la un pret inferior pretului de piata	7
5. COMITETUL INDICILOR BVB	7
5.1 Presentare Generala	7
5.2 Membrii Comitetului Indicelui	7
5.3 Procesul decizional	8
6. DISEMINAREA SI COPYRIGHT-UL INDICELUI.....	9

1. INTRODUCERE

- 1.1 Acest document prezinta regulile generale cu privire la principiile de constructie, criteriile de selectie a societatilor, modul de calcul si administrare al indicelui BET-C (Bucharest Exchange Trading Composite Index) al Bursei de Valori Bucuresti.
- 1.2 In cuprinsul “Manualului indicelui BET-C”, abrevierile de mai jos au urmatoarele semnificatii, cu exceptia cazurilor in care in cadrul textului se prevede altfel, dupa cum urmeaza:
- “**BVB**” reprezinta “S.C. Bursa de Valori Bucuresti S.A.”;
  - “**BET-C**” reprezinta denumirea indicelui “Bucharest Exchange Trading Composite” Index;
  - “**Comitetul Indicilor BVB**” sau “**Comitetul Indicilor**” reprezinta comitetul format din specialisti cu experienta in domeniul pietei de capital, care elaboreaza regulile cu privire la indicii dezvoltati de BVB, decide cu privire la compozitia indicelui BET-C, efectueaza ajustarile ca urmare a evenimentelor corporative si informeaza publicul larg cu privire la orice modificari sau evenimente cu privire la indicii BVB.
- 1.3 Regulile cuprinse in “Manualul Indicelui BET-C”, precum si amendamentele ulterioare ale acestui document sunt adoptate de catre “Comitetul Indicilor BVB”.
- 1.4 Indicele BET-C este un indice de preturi ponderat cu capitalizarea bursiera a societatilor incluse in cosul indicelui, ajustata in conformitate cu principiile prezentate in acest document.
- 1.5 Calculul si diseminarea catre public a indicelui BET-C in moneda nationala (RON) se efectueaza in timp real de catre BVB, in fiecare zi de tranzactionare a BVB.
- 1.6 Valorile indicelui BET-C exprimate in EUR si USD sunt publicate zilnic dupa incheierea sedintei de tranzactionare, prin utilizarea cursurilor de schimb publicate de Banca Nationala a Romaniei in ziua respectiva.
- 1.7 Informatiile relevante cu privire la indicele BET-C vor fi puse la dispozitia publicului prin intermediul comunicatelor de presa si a paginii de web a BVB, www.bvb.ro.
- 1.8 BVB detine toate drepturile cu privire la indicele BET-C.

2. PRINCIPII DE CONSTRUCTIE

2.1 Aspecte generale

- 2.1.1 Indicele BET-C a fost lansat la data de 16 Aprilie 1998 cu o valoare de start de 1.000 puncte, fiind al doilea indice dezvoltat de BVB.
- 2.1.2 Indicele BET-C este un indice compozit si reflecta evolutia de ansamblu a tuturor societatilor listate la BVB, segmentul de piata reglementata, Categoria I, II si III, cu exceptia Societatilor de Investitii Financiare.
- 2.1.3 Indicele BET-C este un indice de preturi ponderat cu capitalizarea de piata a tuturor societatilor din componenta sa.
- 2.1.4 Similar cu metodologia celorlalti indici dezvoltati de BVB, metodologia indicelui BET-C reflecta evolutia preturilor actiunilor tranzactionate in cadrul sectiunii de piata principala (“Regular”).
- 2.1.5 In cazul evenimentelor corporative care au un impact semnificativ asupra pretului in piata a actiunilor incluse in cosul indicelui BET-C (cum sunt: splitari, consolidari, majorari de capital, etc), se va proceda la ajustarea periodica si operationala a indicelui, astfel incat sa se asigure continuitatea valorilor indicelui BET-C pentru a se evita influentarea artificiala a indicelui ca urmare a acestor evenimente.

2.1.6 Nu se vor opera ajustari asupra indicelui BET-C in cazul acordarii de dividende de catre societatile incluse in componenta indicelui BET-C.

2.2 Compozitie

Cosul indicelui BET-C cuprinde toate companiile listate la BVB, in segmentul de piata reglementata, Categoria I si II, cu exceptia Societati de Investitii Financiare listate pe piata reglementata administrata de BVB.

2.3 Factorul de ponderare

Singurul factor de ponderare utilizat este factorul de reprezentare.

Factorul de reprezentare

- Ponderea actiunilor individuale in cosul indicelui BET-C este determinata de capitalizarea bursiera de piata a fiecarei societati in parte, ajustata cu factorul de reprezentare. (capitalizare de piata societate din cosul indicelui = pret x numar total de actiuni x factor de reprezentare x factor de corectie a pretului).
- Scopul aplicarii factorului de reprezentare este acela de a limita ponderea unei societati in cosul indicelui BET-C.
- Aplicarea factorului de reprezentare este folosita pentru a se asigura faptul ca ponderea capitalizarii de piata individuale a fiecarei societati nu depaseste la momentul ajustarii (al calcularii factorilor de reprezentare) limita maxima de 20% in totalul capitalizarii cosului indicelui BET-C.
- Factorii de reprezentare pot lua valori intre 0,001 si 1,00.
- Factorii de reprezentare sunt analizati si recalculati trimestrial cu ocazia ajustarilor periodice de catre Comitetul Indicilor BVB.
- In cazul efectuarii unei ajustari operationale importante a indicelui ca urmare a listarii unei noi societati la BVB, si/sau a excluderii unei societati din componenta indicelui BET-C, cu efect asupra modificarii semnificative a ponderilor din cosul indicelui, se va proceda la revizuirea imediata a factorilor de reprezentare.

3. FORMULA DE CALCUL

Formula indicelui BET-C este:

$$BET - C_T = BET - C_{T-1} \cdot \frac{\sum_{i=1,N} p_{i,T} \times q_{i,T} \times R_i \times c_{i,T}}{\sum_{i=1,N} p_{i,T-1} \times q_{i,T} \times R_i \times c_{i,T-1}}$$

S-au folosit urmatoarele notatii:

BET-C_T   valoarea indicelui BET-C la momentul curent, T
 BET-C_{T-1}   valoarea indicelui BET-C la momentul anterior, T-1

p_{i,T}   pretul corespunzator actiunilor societatii i la momentul curent T;

- $p_{i,T-1}$ pretul de inchidere corespunzator actiunilor societatii i la momentul $T-1$;
- $q_{i,T}$ numarul de actiuni la momentul curent T ;
- R_i factorul de reprezentare la maxim 20% a ponderii componentelor cosului indicelui, corespunzator actiunilor societatii i ; este calculat cu trei zecimale si apartine $(0,1]$;
- $c_{i,T}$ factorul de corectie a pretului corespunzator actiunilor societatii i la momentul T , in zilele de revizuire operationala ; este calculat cu sase zecimale;
- $c_{i,T-1}$ factorul de corectie a pretului corespunzator actiunilor societatii i la momentul $T-1$, in zilele de revizuire operationala ; este calculat cu sase zecimale;
- N Numarul de societati incluse in cosul indicelui

Formulele pentru BET-C USD si BET-C EUR sunt urmatoarele:

$$\text{BET-C USD}_T = (\text{Curs BNR pentru USD stabilit in ziua } T-1 / \text{Curs BNR pentru USD stabilit in ziua } T) \times (\text{BET-C RON}_T / \text{BET-C RON}_{T-1}) \times \text{BET-C USD}_{T-1}$$

$$\text{BET-C EUR}_T = (\text{Curs BNR pentru EUR stabilit in ziua } T-1 / \text{Curs BNR pentru EUR stabilit in ziua } T) \times (\text{BET-C RON}_T / \text{BET-C RON}_{T-1}) \times \text{BET-C EUR}_{T-1}$$

4. PROCEDURILE DE AJUSTARE

- Procedurile de ajustare a indicelui BET-C au drept scop mentinerea continuitatii valorilor indicelui pentru a se evita influentarea artificiala ca urmare a evenimentelor corporative care au impact semnificativ asupra pretului.
- Revizuirile si ajustarile periodice sunt efectuate trimestrial, iar cele operationale sunt efectuate imediat sau in conformitate cu prevederile aplicabile in functie de situatia care a condus la necesitatea efectuarii unei astfel de operatiuni, conform 2.1.5.

4.1 Revizuirile si ajustarile periodice

- Comitetul Indicilor BVB se intruneste trimestrial pentru revizuirea compozitiei indicelui BET-C si pentru efectuarea actualizarilor si a ajustarilor periodice.
- Ajustarile periodice au drept scop actualizarea ponderilor utilizate in calculul indicelui BET-C ca urmare a:
  - unor evenimente corporative (majorari de capital, etc);
  - modificarii compozitiei cosului indicelui BET-C ca urmare a includerii sau excluderii unei societati;
  - evolutiei preturilor actiunilor incluse in indice in trimestrul anterior;
- De regula, ajustarile periodice se efectueaza cu cinci zile de tranzactionare inainte de scadenta contractelor futures din ciclul trimestrial Martie-Iunie-Septembrie-Decembrie, astfel incat sa devina efective in prima sedinta de tranzactionare de dupa expirarea acestor contracte.
- In cazul in care la data stabilita pentru revizuirea si/sau ajustarea periodica un simbol din componenta indicelui este suspendat de la tranzactionare sau in alte cazuri exceptionale Comitetul Indicilor poate decide ca aceste operatiuni sa fie amanate, sau poate decide modificarea datei la care se efectueaza ajustarile periodice si/sau a datei la care devin efective aceste ajustari. Deciziile Comitetului Indicilor de amanare a operatiunilor de revizuire si/sau ajustare periodica, precum si deciziile de modificare a datei la care se efectueaza ajustarile periodice si/sau a datei la care devin efective aceste modificari vor fi imediat aduse la cunostinta publicului, impreuna cu motivatiile care au stat la baza acestora. Daca este posibil, Comitetul Indicilor va comunica si noua data la care urmeaza se efectueze ajustarile periodice si noua data la care acestea devin efective.

4.1.1 Evenimente corporative

- a. In cazul in care numarul actiunilor emise de o societate inclusa in indicele BET-C se modifica ca urmare a unei majorari sau reduceri de capital social, a unei splitari/consolidari, intre doua revizuri periodice, numarul nou de actiuni, inregistrat in Registrul Actionarilor¹, va fi inclus in calculul indicelui cu ocazia urmatoarei revizuri trimestriale a indicelui de catre Comitetul Indicilor BVB.
- b. In cazul altor evenimente corporative, ajustarile periodice se vor efectua in spiritul prevederilor acestui document.

4.1.2 Includerea sau excluderea societatilor

- a. In cazul listarii unei societati noi pe piata reglementata administrata de BVB, aceasta va putea fi inclusa in cosul indicelui la prima ajustare periodica a indicelui ce urmeaza listarii sale.
- b. In cazul in care BVB procedeaza la delistarea unei societati incluse in componenta indicelui, actiunile emise de societatea respectiva vor fi excluse din cosul indicelui in ziua anterioara datei la care delistarea devine efectiva. Aceasta operatie va face obiectul unei ajustari operationale si implica recalcularea factorilor de reprezentare.
- c. Deciziile cu privire la includerea/excluderea de noi societati sunt luate in cadrul unor ajustari periodice de catre Comitetul Indicilor si implica recalcularea factorului de reprezentare.
- d. Revizuirile periodice ale indicelui in care Comitetul Indicilor urmeaza sa decida asupra includerii/excluderii unor societati din cosul indicelui se tin in prima saptamana din ultima luna a trimestrului curent.
- e. In situatii exceptionale, Comitetul Indicilor se intruneste de urgenta si poate decide excluderea/includerea unei societati din/in componenta indicelui. In aceste situatii, deciziile vor fi comunicate imediat publicului.

4.2 Ajustarile operationale

- a. Ajustarile operationale au drept scop sa corecteze influentele artificiale asupra valorii indicelui datorate evenimentelor corporative anuntate de companiile care fac parte din componenta BET-C.
- b. Ajustarile operationale se implementeaza tehnic prin intermediul factorului de corectie a pretului $c_{i,T}$. Factorul $c_{i,T}$ este luat in considerare in calculul indicelui incepand cu prima tranzactie din piata principala ("Regular") pe simbolul i din sedinta de tranzactionare in care pretul de tranzactionare se modifica in mod corespunzator evenimentului corporativ anuntat de compania emitenta (ex-date).
- c. Ajustarile operationale se refera la urmatoarele evenimente corporative, fara insa a se limita la acestea: splitarea/consolidarea, acordarea de actiuni gratuite, acordarea dreptului de a subscrie actiuni noi la un pret inferior pretului de piata, etc.
- d. Factorul de corectie a pretului pentru simbolul i , c_i , este readus la valoarea 1 la fiecare ajustare trimestriala a indicelui daca aceasta se efectueaza concomitent cu modificarea noului numar de actiuni emise si inregistrate in Registrul Actionarilor al societatii i .

4.2.1 Splitare/Consolidare

In situatia in care o companie din componenta indicelui decide splitarea/consolidarea actiunilor emise, factorul de corectie a pretului $c_{i,T}$ se determina astfel:

$$c_{i,T} = \frac{q_{i,T}}{q_{i,T-1}}$$

¹ Aceasta referire a fost impusa datorita perioadei lungi (in general 2-3 luni) intre luarea deciziei de majorare/reducere a capitalului social, splitare/consolidare a unui emitent de catre AGA si data de inregistrare efectiva a majorarii/reducerii de capital, splitarii/consolidarii in Registrul Actionarilor.

Unde:

$q_{i,T}$: Numarul de actiuni pentru simbolul i la momentul T;

$q_{i,T-1}$: Numarul de actiuni pentru simbolul i la momentul T-1.

4.2.2 Acordarea de actiuni gratuite

In situatia in care o companie din componenta indicelui decide sa acorde actiuni gratuite, factorul de corectie a pretului $c_{i,T}$ se determina astfel:

$$c_{i,T} = 1 + \frac{q_{i,gratuite}}{q_{i,T-1}}$$

Unde:

$q_{i,gratuite}$: Numarul de actiuni gratuite;

$q_{i,T-1}$: Numarul initial de actiuni.

4.2.3 Acordarea dreptului de a subscrie actiuni noi la un pret inferior pretului de piata

In situatia in care o companie din componenta indicelui decide sa acorde actionarilor sai dreptul de a subscrie actiuni noi la un pret inferior pretului de piata, factorul de corectie a pretului $c_{i,T}$ se determina astfel:

$$c_{i,T} = \frac{P_{i,T-1}}{P_{i,T-1} - [(p_{i,T-1} - p_s)/(R_s + 1)]}$$

Unde:

$p_{i,T-1}$: Pretul de inchidere al simbolului i la momentul T-1;

p_s : Pretul de subscriere pentru emisiunea de actiuni noi;

R_s : Rata de subscriere pentru actiunile noi.

In cazul in care companiile din componenta indicelui anunta alte tipuri de evenimente corporative ale caror efecte asupra preturilor de tranzactionare sunt similare cu cele detaliate anterior, Comitetul Indicilor BVB va calcula si va anunta publicului valoarea factorului de corectie a pretului $c_{i,T}$ care va fi luata in calculul indicelui. De asemenea, Comitetul Indicilor BVB va calcula si va anunta publicului valoarea factorului de corectie $c_{i,T}$ care va fi luata in calculul indicelui atunci cand doua sau mai multe tipuri de evenimente corporative se suprapun la aceeasi data.

5. COMITETUL INDICILOR BVB

5.1 Prezentare Generala

Comitetul Indicilor BVB este organizat in conformitate cu prevederile Regulamentului de Organizare si Functionare a BVB, cu deciziile Consiliul Bursei si functioneaza in baza puterii decizionale delegate de catre acesta.

5.2 Membrii Comitetului Indicelui

5.2.1 Membrii cu drept de vot

a. Consiliul Bursei numeste si revoca membrii Comitetului Indicilor.

b. Comitetul Indicilor este alcatuit din 7 membri:

- un membru al Consiliului Bursei cu drept de vot, Presedintele Comitetului;

- un membru cu drept de vot, Directorul general BVB;
  - membri cu drept de vot, persoane fizice, reprezentanti ai Participantilor la sistemul de tranzactionare al BVB din cadrul departamentelor de cercetare, dezvoltare, actuariat, produse noi, sau asset management ale acestora;
  - un membru cu drept de vot reprezentand CFA Association Romania;
  - membri fara drept de vot din cadrul personalului BVB desemnati pe baza propunerii Directorului general BVB.
- c. Drepturile de vot sunt distribuite astfel: 5 membri constitutivi cu drept de vot, 2 reprezentanti ai personalului BVB fara drept de vot. Fiecare membru cu drept de vot are dreptul la un vot. Votul nu poate fi dat prin delegatie.
- d. In caz de vacanta a postului, Presedintele Comitetului va propune spre aprobare Consiliului Bursei o alta persoana pentru exercitarea mandatului pana la expirarea acestuia. Se considera imposibilitate definitiva de exercitare a mandatului orice imprejurare care creeaza indisponibilitate cu o durata de 30 de zile consecutive.
- e. Durata mandatului de membru al Comitetului Indicilor este de 2 ani incepand cu data numirii de catre Consiliul Bursei.
- f. Principiul de aprobare al unei decizii este majoritatea simpla. Comitetul Indicilor are cvorum cand la sedinta sunt prezenti cel putin 3 membri cu drept de vot, dintre care unul va fi Presedintele Comitetului Indicilor, iar altul reprezentant al Participantilor la sistemul de tranzactionare al BVB, precum si din cel putin 1 membru fara drept de vot din partea personalului BVB.
- g. Presedintele Comitetului Indicilor poate invita la sedintele comitetului: membrii ai Consiliului Bursei, membri ai CFA Association Romania, specialisti din cadrul departamentelor de cercetare, dezvoltare, actuariat, produse noi sau asset management ale participantilor sau ale institutiilor de credit, specialisti din institutii financiare care emit produse financiare avand drept activ suport indicii BVB, precum si personalitati din mediul academic si experti in domeniu.

5.2.2 Obligatii si responsabilitati

- a. Comitetul Indicilor BVB ia decizii privind componenta, metodologia de calcul si ajustarile indicilor BVB, si face propuneri Consiliului Bursei privind dezvoltarea politicii de indici a BVB.
- b. Membrii Comitetului au obligatia sa pastreze confidentialitatea asupra datelor si informatiilor de care iau cunostinta, cu acest titlu, in exercitarea atributiilor lor, sa actioneze cu buna credinta, in interesul pietei de capital, al investitorilor si protejarii acestora.
- c. Presedintele Comitetului Indicilor BVB va fi informat cu privire la existenta unui conflict de interese inainte de inceperea sedintei. Membrii Comitetului care se gasesc in situatia de conflict de interese fata de una dintre problemele inscrise pe ordinea de zi se vor abtine de la dezbateri si de la vot.

5.3 Procesul decizional

5.3.1 In general, Comitetul Indicilor se intruneste in prima saptamana din lunile trimestriale anuale, si anume din lunile Martie, Iunie, Septembrie si Decembrie, pentru a decide cu privire la urmatoarele:

- i. Revizuirea periodica sau operationala a cosului indicelui, prin:
  - includerea/excluderea/inlocuirea societatilor din cosul indicelui BET-C
  - efectuarea ajustarilor periodice ale indicelui
- ii. Aspecte generale si politici strategice

5.3.2 In afara intrunirilor cu ocazia ajustarilor periodice ale indicelui, Comitetul Indicilor se intruneste si in regim de urgenta, in cazurile de ajustari operationale sau in alte situatii extraordinare.

5.3.3 Pentru adoptarea deciziilor Comitetului Indicilor este necesara majoritatea simpla a voturilor membrilor.

5.3.4 Conducerea sedintei se face de catre Presedintele Comitetului.

6. DISEMINAREA SI COPYRIGHT-UL INDICELUI

6.1 Valorile indicelui precum si modificarile cosului indicelui, ori a ponderilor, sunt furnizate prin intermediul site-ului BVB, www.bvb.ro. Valorile in timp real ale indicelui sunt disponibile prin intermediul vendorilor de date si prin pagina de Internet a BVB, implicit prin produsele de monitorizare a datelor oferite de catre aceasta. Valorile de inchidere ale indicelui sunt incluse in raportul zilnic de piata, in buletinele lunare si anuale precum si in alte produse statistice realizate de BVB.

6.2 Denumirea “Bucharest Exchange Trading Composite” si abrevierea “BET-C” sunt protejate de legislatia in vigoare privind protectia dreptului de proprietate intelectuala si industriala. Bursa de Valori isi rezerva dreptul de proprietate asupra produsului “Indicele BET-C”. Utilizarea indicelui BET-C ca activ suport pentru crearea de produse derivate si/sau structurate este strict interzisa fara acordul valid, prealabil, al BVB.